

23.4.2019

LAIHIANJOEN VESISTÖALUEEN TULVARYHMÄ ÖVERSVÄMNINGSRUPPEN FÖR TOBY-LAIHELA ÅS AVRINNINGSSOMRÅDE

1. kokous 8.4.2019 /1 mötet 8.4.2019

Aika/Tid Ma 8.4.2019 klo 9:30–11:30(Mån. 8.4.2019 kl. 9:30–11:30)

Paikka/Plats Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Neuvottelutila Kangas, 1. krs, Wolffintie 35, Vaasa
NTM-centralen i Södra Österbotten, mötesrum Kangas, 1 vån., Wolffskavägen 35, Vaasa

Läsnä/Närvarande

Ari Rinta-Jaskari	Pohjanmaan pelastuslaitos/Österbottens räddningsverk
Christine Bonn	Pohjanmaan liitto/Österbottens förbund
Kim Klemola (pj.)	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/NTM-centralen i Södra Österbotten
Kim Ehrs	Mustasaaren kunta/Korsholms kommun
Mats Lall	Mustasaaren kunta/Korsholms kommun
Anna Annila	Laihian kunta/Laihela kommun
Tanja Västi	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/NTM-centralen i Södra Österbotten
Suvi Saarniaho-Uitto	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/NTM-centralen i Södra Österbotten
Erika Raitalampi (siht./sekr.)	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/NTM-centralen i Södra Österbotten

Muistio/promemoria

1. Kokouksen avaus/Mötet öppnas

Kim Klemola avasi kokouksen.

Kim Klemola öppnade mötet.

2. Jäsenten esittelykierros/Presentation av medlemmarna

Paikalla olleet jäsenet esittäytyivät ja käytiin läpi tulvaryhmään nimetyt edustajat ja varaedustajat.

De närvarande medlemmarna presenterade sig. Genomgång av medlemmarna som har utsetts till representanter och suppleanter i översvämningsgruppen.

3. Asialistan hyväksyminen/Godkännande av föredragningslistan

Asialista hyväksyttiin.

Föredragningslistan godkändes.

4. Tulvariskien hallinnan suunnittelun vaiheet/Planeringsfaser för hanteringen av översvämningsrisker

Erika Raitalampi esitteli tulvariskien hallinnan suunnittelun vaiheita ja tulvaryhmän toimintaa ja aikataulua toiselle suunnittelukierroksella (liite 1). Pääosa tulvaryhmän työskentelystä tapahtuu vuosien 2019-2020

aikana. Kuuleminen ehdotuksista tulvariskien hallintasuunnitelmiksi alkaa näillä näkymin 1.10.2020 ja kestää kuusi kuukautta.

Erika Raitalampi presenterade de olika faserna för hanteringen av översvämningsrisker och översvämningsgruppens verksamhet samt tidtabellen för andra planeringsomgången (bilaga 1). Största delen av översvämningsgruppens arbete sker under åren 2019-2020. För tillfället ser det ut att samrådet om förslagen till planer för hanteringen av översvämningsrisker inleds 1.10.2020 och det kommer att pågå i sex månader.

5. Tulvariskien alustava arviointi vuonna 2018 ja merkittävät tulvariskialueet/ Den preliminära bedömningen av översvämningsrisker år 2018 och områdena med betydande översvämningsrisk

Tulvariskien alustava arviointi toteutettiin vuoden 2018 alkupuolella. Ehdotukset merkittäviksi tulvariskialueiksi olivat kuultavana ajalla 9.4.-9.7.2018 ja Pohjanmaan maakunnista palautetta tuli yhteensä 20 taholta. Palautteen perusteella ehdotuksessa olleita aluerajauksia tai kriteereitä ei ollut tarpeen muuttaa. Tarkempia tietoja palautteesta löytyy liitteen 1 esityksestä. Maa- ja metsätalousministeriö nimesi merkittävät tulvariskialueet toiselle suunnittelukaudelle vuoden 2018 lopussa.

Laihianjoen vesistöalueen merkittävää tulvariskialuetta laajennettiin Laihianjoen ja Kyrönjoen väliselle bifurkaatioalueelle perusteena alueella tapahtuneet tulvat. Christine Bonn kertoi, että toisen suunnittelukauden merkittävät tulvariskialueet on huomioitu myös uudessa maakuntakaavassa.

Den preliminära bedömningen av översvämningsrisker genomfördes under första hälften av år 2018. Förslagen till områden med betydande översvämningsrisk var lagda fram till påseende och för samråd 9.4-9.7.2018. I de österbottniska landskapen gav 20 olika intressegrupper respons. Utgående från responsen fanns inget behov av att ändra områdesgränserna eller kriterierna i förslaget. Närmare uppgifter om responsen finns i framställningen i bilaga 1. Jord- och skogsbruksministeriet fastställde områdena med betydande översvämningsrisk för den andra planeringsperioden i slutet av år 2018.

Området med betydande översvämningsrisk i Toby-Laihela ås avrinningsområde utvidgades till bifurkationsområdet mellan Toby-Laihela å och Kyrö älv med översvämningsarna som har inträffat i området som motivering. Christine Bonn berättade att områdena med betydande översvämningsrisk under den 2 planeringsperioden även har beaktats i den nya landskapsplanen.

6. Tulvaryhmän tehtävät ja toimintatavat toisella suunnittelukierroksella – Översvämningsgruppens uppgifter och verksamhetsätt under andra planeringsomgången

Tulvaryhmien tehtävät on määritelty yleispiirteisesti tulvariskien hallinnasta annetussa laissa (620/2010 16 §) (liite 1). Lisäksi tulvaryhmille laaditaan toimintasuunnitelmat tai päivitetään ensimmäisen suunnittelukierroksen toimintasuunnitelmia. Laihianjoen vesistöalueen tulvaryhmän toimintasuunnitelmaa päivitetiin seuraavilta osin:

- Varapuheenjohtajaksi valittiin Kim Klemolan varajäsen Suvi Saarniaho-Uitto.
- Kokouspaikka on toisella suunnittelukierroksella kiertävä kunnasta toiseen. Seuraava kokous järjestetään Laihialla. Seuraavan kokouksen ajankohta sovitaan edellisessä kokouksessa. Kutsu ja asialista toimitetaan edustajille ja varaedustajille kaksi viikkoa ennen kokousta sähköisesti. Kokousaineistot toimitetaan viimeistään viikkoa ennen kokousta.
- Sovittiin, että tulvaryhmä työskentelee kaksikielisenä. Jokainen edustaja voi käyttää kokouksissa äidinkieltään ja tarvittaessa keskustelu käännetään.
- Sovittiin, että jokainen edustaja vastaa oman organisaationsa sisäisestä viestinnästä. Kokousajankohdat ja asialistat lisätään www.ymparisto.fi/tulvaryhmat -verkkosivuille. Tämän lisäksi testataan

tulvaryhmälle perustettavan työtilan (SharePoint) toimivuutta. Työtilaan lisätään kokousaineistot ja muu tulvaryhmälle jaettava materiaali. ELY-keskus laatii tulvaryhmän viestintäsuunnitelman, jonka tulvaryhmä hyväksyy.

Lisäksi sovittiin tulvaryhmän työskentelytavoista. Virallisten kokousten yhteydessä voidaan järjestää maastovierailuja eri kohteille. Maastovierailut voivat liittyä esimerkiksi kokouksen järjestävän kunnan ajan-kohtaiseen hankkeeseen. Lisäksi tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelussa ja päivittämisessä voidaan järjestää työpajoja, johon kutsutaan mukaan myös sidosryhmien edustajia. Laihianjoen vesistöalueen tulvaryhmä kokoontuu kolme kertaa vuoden 2019 aikana ja seuraava kokous on työpaja, jossa käsitellään tulvariskien hallinnan tavoitteita. Tarkemmat kokousaiheet löytyvät liitteestä 1.

Översämningsgruppernas uppgifter har översiktligt definierats i lagen om hantering av översvämningsrisker (620/2010 16 §) (bilaga 1). För översvämningsgrupperna utarbetas dessutom verksamhetsplaner eller verksamhetsplanerna för den första planeringsomgången uppdateras. Verksamhetsplanen för Toby-Laihela ås avrinningsområdes översvämningsgrupp uppdateras till följande delar:

- Kim Klemolas representant Suvi Saarniaho-Uitto valdes till vice ordförande.
- Under andra planeringsomgången cirkulerar mötesplatsen mellan kommunerna. Följande möte hålls i Laihela. Tidpunkten för nästa möte kommer att bestämmas under föregående möte. Kallelsen och föredragningslistan skickas elektroniskt till medlemmarna och suppleanterna två veckor före mötet. Mötesmaterialet skickas ut senast två veckor före mötet.
- Man kom överens om att översvämningsgruppen arbetar tvåspråkigt. Varje medlem kan använda sitt modersmål under möten och vid behov översätts diskussionen.
- Man kom överens om att varje medlem har ansvar för intern kommunikation i sin egen organisation. Mötestidpunkter och föredragningslistor förs in på webbsidan <https://www.miljo.fi/oversvamningsgrupper>. Ytterligare testar man, hur arbetsmiljön (SharePoint) som grundas för översvämningsgruppen, fungerar. Mötesmaterial och övrigt till översvämningsgruppen avsett material förs in i arbetsmiljön. NTM-centralen utarbetar översvämningsgruppens kommunikationsplan, som översvämningsgruppen godkänner.

Ytterligare kom man överens om översvämningsgruppens arbetssätt. I samband med officiella möten kan man arrangera terrängbesök till olika objekt. Terrängbesöken kan ansluta sig t.ex. till något aktuellt projekt i kommunen där mötet hålls. Man kan dessutom arrangera workshopar gällande planeringen och uppdateringen av mål och åtgärder till vilka man även kallar med intressegruppers representanter. Översvämningsgruppen för Toby-Laihela ås avrinningsområde sammanträder tre gånger under år 2019 och nästa möte är workshop, där man behandlar målen för hanteringen av översvämningsrisker. Närmare information om mötestemana finns i bilaga 1.

7. Mahdollisten pysyvien ja muiden asiantuntijoiden kutsuminen tulvaryhmään/ Kallande av eventuella permanenta sakkunniga och övriga experter till översvämningsgruppen

Tulvaryhmä voi kutsua ryhmään pysyviä asiantuntijoita, jotka kutsutaan virallisten edustajien ja varaedustajien tapaan tulvaryhmän kokouksiin. Lisäksi esimerkiksi työpajoihin voidaan kutsua sidosryhmien edustajia eli ns. muita asiantuntijoita.

Laihianjoen tulvaryhmässä keskusteltiin pysyvistä asiantuntijoista ja päädyttiin, että seuraaville tahoille lähetetään nimeämispyyntö:

- Finavia, yksi edustaja
- VÄYLÄ-virasto, yksi edustaja
- Mustasaaren alueen maanomistajat: jakokunnat (Helsingby-Karkkimala-Tuovila), yksi yhteinen edustaja

- Laihian alueen maanomistajat: MTK, yksi edustaja

Sovittiin myös, että kokouksiin voidaan tapauskohtaisesti kutsua tilapäisiä asiantuntijoita.

Tulvaryhmä voi kutsua ryhmään pysyviä asiantuntijoita, jotka kutsutaan virallisten edustajien ja varaedustajien tapaan tulvaryhmän kokouksiin. Lisäksi esimerkiksi työpajoihin voidaan kutsua sidosryhmien edustajia eli ns. muita asiantuntijoita.

I översvämningsgruppen för Toby-Laihela å diskuterades permanenta sakkunniga och gruppen beslöt att en begäran om utnämning skickas till följande:

- Finavia, en representant
- Trafikledsverket, en representant
- Markägarna i Korsholms kommuns område: skifteslag (Helsingby-Karkmo-Toby), en gemensam representant.
- Markägarna i Laihela kommuns område: MTK, en representant.

Man kom även överens om att man kan bedöma fall för fall och kalla också tillfälliga sakkunniga till möten.

8. Tulvakartoitusten tilanne ja vuonna 2019 tehtävät kartoitukset Laihianjoella/Uppdateringsbehov av översvämningskartorna för Toby-Laihela å

Klemola esitteli tulvakartoituksen tilannetta ja tänä vuonna tehtäviä kartoituksia Laihianjoella ja bifurkatioalueella. Tulvakartoitusta on päivitetty ja laajennettu Laihianjoen vesistöalueella. Kartoitus valmistuu kevään 2019 aikana. Tämän perusteella päivitetään tulvariskikartat. Laihianjoen ja Kyrönjoen välinen bifurkatioalue päivitetään 2D-mallinnuksen avulla niin, että vedenpinnan tasona käytetään Kyrönjoella tapahtuneen tulvan vedenkorkeus-/virtaamatietoja. Mallinnus valmistuu syksyllä 2019 ja sitä käytetään tulvariskikarttojen päivityksen pohjana.

Olemassa olevat tulvakartat löytyvät [täältä](#).

Klemola presenterade läget i fråga om översvämningskarteringen såsom även karteringarna som utförs i Toby-Laihela å och i bifurkationsområdet i år. Karteringen av översvämningskarteringar har uppdaterats och utvidgats i Toby-Laihela ås avrinningsområde. Karteringen blir färdig under år 2019. På basis av detta uppdateras översvämningskartorna. Bifurkationsområdet mellan Toby-Laihela å och Kyrö älv uppdateras med hjälp av 2D-modellering så att vattenstånd-/vattenföringsuppgifterna från översvämningskarteringar som inträffat i Kyrö älv används som vattenytans nivå. Modellen blir färdig hösten 2019 och den används som grund för uppdateringen av kartorna över översvämningsrisker.

Befintliga översvämningskartor finns [här](#).

9. Muut asiat/Övriga ärenden:

- a. Tulvariskien hallinnan toimenpiteiden ajankohtaiskatsaus – Aktueellt angående åtgärder för hanteringen av översvämningsrisker

Suvi Saarniaho-Uitto esitteli lyhyesti edellisen suunnittelukierroksen tulvariskien hallinnan toimenpiteitä, joiden toteutusta jatketaan edelleen. Osa toimenpiteistä (kuusi kappaletta) on saatu toteutettua edellisen suunnittelukierroksen aikana ja osa on ns. jatkuvia toimenpiteitä, joiden toteutusta jatketaan esim. virkistyönä ilman valmistumisaikatauluja.

Todettiin myös, että Tuovilanjoen ruoppaushanke valmistuu tänä vuonna, jonka jälkeen kalataloustarkkailut jatkuvat kolmen vuoden ajan. Keskusteltiin rantapuuston poistosta ja harventamisesta jokivarressa ja pengerretyillä alueilla.

Seuraava mahdollinen edistettävä tulvariskien hallinnan toimenpide voisi olla selvitys tulvariskikohteiden paikallissuojauksista. Erityisesti Laihianjoen ja Kyrönjoen välisellä bifurkaatioalueella on muutamia asuinrakennuksia, jotka ovat kastuneet useampana vuonna 2010-luvun aikana. Yhteisen selvityksen/suunnitelman etuna on, ettei yhden kohteen paikallissuojauksella lisätä toisen kohteen tulvariskiä. Selvityksen voisi teettää kunnat ja hakea kustannuksiin avustusta ELY-keskukselta. Sovittiin, että asiaa aletaan edistää.

Suvi Saarniaho-Uitto presenterade kort åtgärderna för hantering av översvämningsrisker under föregående planeringsperiod. Genomföringen av dessa fortsätter ännu. En del av åtgärderna (sex st.) har verkställts under föregående planeringsperiod och en del är s.k. fortlöpande åtgärder, som fortsätter t.ex. som tjänstearbete utan tidtabell för färdigställande.

Konstaterades också att muddringsprojektet i Toby-Laihela å blir färdigt i år, efter vilket fiskerihushållningskontrollerna fortgår under tre års tid. Avlägsnande och gallring av trädbeståndet längs stranden och i de invallade områdena diskuterades.

Följande eventuella åtgärd för hantering av översvämningsrisker att främja skulle kunna vara en utredning om lokala skydd av riskobjekten. I synnerhet i bifurkationsområdet mellan Toby-Laihela å och Kyrö älv finns några bostadshus, som har blivit våta flera år under 2010-talet. Fördelen med en gemensam utredning/plan är att lokalt skydd av ett objekt inte ökar översvämningsrisken på ett annat. Kommunerna skulle kunna låta utföra utredningen och ansöka om understöd av NTM-centralen för ändamålet. Enligt överenskommelse skall ärendet börja främjas.

b. Kevään tulvatilanne Laihianjoella/Översvämningsläget under våren

Klemola kertoi tämän kevään tulvatilanteesta, joka on ennusteiden mukaan jäämässä keskimääräiseksi (liite 3).

Klemola berättade om översvämningsläget under våren, som enligt prognoserna kommer att bli genomsnittligt (bilaga 3).

10. Seuraavat kokoukset/Följande möten

Seuraava kokous järjestetään 25.9.2019, klo 9.00- (tarkentuu lähempänä) Laihialla.

Följande möte hålls 25.9.2019 kl. 9.00– (preciserar senare) i Laihela.

LIITTEET - BILAGOR

- LIITE/BILAGA 1. Tulvariskien hallinnan suunnittelu (esitys)/Planering av hanteringen av översvämningsrisker (presentation)
- LIITE/BILAGA 2. Laihianjoen tulvakartoitusten tilanne (esitys)/Läget i fråga om översvämningskarteringarna i Toby-Laihela å (presentation)
- LIITE/BILAGA 3. Tulvatilanne Laihianjoella (esitys)/Översvämningsläget i Toby-Laihela å (presentation)

